

Datum

2023-05-10

Vår referens

Ghazal Delafrouz

Utredningssekreterare

ghazal.delafrouz@malmö.se

Tjänsteskrivelse**Återrapportering av risker med höga värden utifrån intern kontroll
GYVF-2023-1459****Sammanfattning**

Intern kontroll är en del i Malmö stads kvalitets- och utvecklingsarbete och syftar till att säkerställa att lagar, policyer, rutiner och andra styrdokument följs och att allvarliga fel upptäcks och åtgärdas. En god intern kontroll tillser att verksamhetssystem och rutiner är ändamålsenliga, att redovisning är korrekt, att information rörande verksamheten är god och att verksamheten skyddas mot förluster eller förstörelse av kommunens tillgångar.

Arbetet med intern kontroll bygger på riskanalyser som genomförs inom respektive förvaltning för att identifiera, värdera och föreslå hantering av risker. De risker som bedöms vara prioriterade omsätts i internkontrollplaner bestående av planerade granskningar och direktåtgärder. Föreliggande rapport avser återrapportering av risker med höga riskvärden som inte återfinns i internkontrollplanen.

Förslag till beslut

1. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden godkänner återrapportering avseende risker med höga riskvärden.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse GVN 2023-05-25 Återrapportering av risker med höga värden utifrån intern kontroll

Beslutsplanering

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsutskott 2023-05-17

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2023-05-25

Beslutet skickas till

Revisionen för kännedom

Ärendet

Intern kontroll är en del i Malmö stads kvalitets- och utvecklingsarbete och syftar till att säkerställa att lagar, policyer, rutiner och andra styrdokument följs och att allvarliga fel upptäcks och åtgärdas. En god intern kontroll tillser att verksamhetssystem och rutiner är ändamålsenliga,

att redovisning är korrekt, att information rörande verksamheten är god och att verksamheten skyddas mot förluster eller förstörelse av kommunens tillgångar. Intern kontroll är en process som bygger på en samverkan mellan såväl den politiska ledningen som ansvariga chefer och övriga medarbetare. Processen – som beskrivs i Malmö stads reglemente för intern kontroll – syftar till att med en rimlig grad av säkerhet uppnå:

- att verksamheten är ändamålsenlig och effektiv,
- att information om verksamhet och ekonomi är tillförlitlig, samt
- att lagar, förordningar och styrdokument följs.

Arbetet med intern kontroll bygger på riskanalyser som genomförs inom respektive förvaltning för att identifiera, värdera och föreslå hantering av risker. De risker som bedöms vara prioriterade omsätts i internkontrollplaner bestående av planerade granskningar och direktåtgärder. Föreliggande rapport avser återrapportering av risker med höga riskvärden som inte återfinns i internkontrollplanen.

Återrapportering av risker med höga riskvärden

Risker och genomförda åtgärder angående rutiner och riktlinjer

Bristfällig efterlevnad av rutiner i kränkingsärenden

Beskrivning av risk

Risk för bristfällig efterlevnad av författningsstadgade rutiner för elevärenden på grund av ännu inte implementerade rutiner vilket kan leda till att elever inte får sina rättigheter tillgodosedda.

Kommentar

Rutiner är framtagna och implementerade. Jurister följer löpande upp och stöttar nämndens verksamheter i uppkomna kränkingsärenden. Arbetsprocessen på avdelning hållbarhet och nämnd kommer under 2023 att systematiseras utifrån funktion för att minska eventuell sårbarhet. Juristerna har under hösten 2022 och våren 2023 erbjudit samtliga gymnasieskolor utbildningsinsatser i hanteringen av kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier. Utbildningsinsatsen behandlar de nya rutinerna samt hur de nya blanketterna ska fyllas i. Insatsen innehåller även övergripande information om kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier samt syftet med hanteringen av dessa ärenden. Sidan för rutinerna på Komin har uppdaterats med aktuell information och en processbeskrivning.

Otillräcklig information om fattade beslut och riktlinjer i verksamheten utifrån ny lagstiftning

Beskrivning av risk

Risk för att fattade beslut och riktlinjer utifrån ny lagstiftning inte får genomslag i verksamheten eller implementeras på grund av otydlig ansvarsfördelning och brister i internkommunikation vilket kan leda till att elever inte får sina rättigheter tillgodosedda.

Kommentar

Översyn av ledningskommunikation och kommunikation i styrkedjan har genomförts under 2021 och 2022. Som ett resultat sker ett chefsutskick med information varannan vecka sedan april 2022. Varje avdelning har utsett egna redaktörer för intranätet Komin med syftet att

förbättra information och hålla information uppdaterad.

Under inledningen av 2023 har såväl arbetssätt som formgivning av chefsutskicket justerats i syfte att stärka kanalens status och tydlighet. Under året kommer en utvärdering av insatsen att genomföras. Arbetet med Komin avseende struktur och innehåll fortlöper. Kommunikation genom chefsutskick och intranät stöds av de etablerade ledarforum som finns i förvaltningen.

Risker och planerade åtgärder angående rutiner och riktlinjer

Ej likvärdig bedömning gällande tillämpning av bestämmelse för elevresor

Beskrivning av risk

Risk för ej likvärdig bedömning av elevers rätt till reseersättning/busskort på grund av brister gällande mätverktyg och tillämpningsbestämmelser vilket kan leda till felaktig och olikvärdig behandling av elever.

Kommentar

Nya tillämpningsbestämmelser för reseersättning har beslutats av gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden under 2022. Bristen i mätverktyget kvarstår. Förvaltningen genomför manuella kontroller för att minska risken för felaktig bedömning. Under 2023 undersöker förvaltningen möjligheten till att övergå till ett digitalt mätverktyg som bättre säkerställer en korrekt och likvärdig avståndsbedömning mellan elevers folkbokföringsadress och skoladress, vilket i sin tur säkerställer en likvärdig bedömning av reseersättning.

Risk för att inkommande mejl och telefonsamtal ej besvaras i tid

Beskrivning av risk

Risk för att anställda inte svarar på inkommande mejl och telefonsamtal och därför inte uppfyller serviceskyldigheten i förvaltningslagen.

Kommentar

Risken granskades inom ramen för intern kontroll 2022. Utifrån resultaten vidtogs åtgärder i form av informationsinsatser samt förtydligande gällande vilket e-postdomän som ska användas för extern kommunikation. Under 2023 kommer rutiner för tillgänglighet och service att tas fram. Mot bakgrund av serviceskyldigheten i förvaltningslagen och Malmö stads kommunfullmäktigemål om att fler malmöbor, besökare och samhällsaktörer ska uppleva att Malmö stad levererar en god och likvärdig service genom hög tillgänglighet, professionellt bemötande, rätt kompetens samt genom att ligga i framkant i den digitala utvecklingen, ser förvaltningen ett behov av stadsövergripande riktlinjer avseende tillgänglighet och service. Behovet kommer lyftas i relevant chefsnätverk i Malmö stad.

Risker och genomförda åtgärder angående hantering av personuppgifter

Personuppgifter kommuniceras internt och externt i osäkra kanaler

Beskrivning av risk

Risk för att personuppgifter kommuniceras internt/externt i osäkra kanaler på grund av

avsaknad av riktlinjer och oklarheter kring befintliga krypteringslösningar, vilket kan leda till olovlig spridning av personuppgifter

Kommentar

Risken för att personuppgifter kommuniceras internt/externt i osäkra kanaler berör både förvaltningens arbete med dataskydd och informationssäkerhet. Syftet med dataskyddsförordningen (GDPR) är att skydda enskildas grundläggande rättigheter och friheter, särskilt deras rätt till skydd av personuppgifter, samt säkerställa det fria flödet av personuppgifter inom EU. Informationssäkerhetsarbete är att arbeta förebyggande och att kontinuerligt anpassa skyddet utifrån organisationens behov och risker.

Malmö stad har flera styrdokument inom området informationssäkerhet *Malmö stads riktlinjer för informationssäkerhet* respektive *Malmö stads riktlinjer för behandling av personuppgifter*. Kraven enligt lag och styrdokumenterna finns konkretiserade i Malmö stads anvisningar för informationssäkerhet, se *Anvisning IT-säkerhet* och *Anvisning - Informationshantering & säkerhetsprocesser*. Malmö stad erbjuder krypteringsfunktioner i flera av dess digitala verktyg.

Utifrån ovanstående bedöms att de styrdokument för dataskydd och informationssäkerhet som finns för Malmö stad och förvaltningen är tillräckliga men förvaltningens medarbetare bedöms ha varierande kunskap om kraven på dataskydd och informationssäkerhet.

Förvaltningen planerar att hålla återkommande utbildningar om dataskydd, informationssäkerhet, OSL, korrekt hantering av allmänna handlingar och arkivhantering. Utbildningarna kommer genomföras med start våren 2023 och fortsätta hösten 2023. Avdelningen för IT och digitalisering (ITD) på serviceförvaltningen arbetar med att implementera säker digital kommunikation (SDK) i Malmö stad med start tidigast hösten 2023 eller 2024. SDK kommer underlätta förvaltningens arbete samt förebygga risken genom säker kommunikation mellan offentliga aktörer (exempelvis mellan kommuner och statliga myndigheter).

Vitlistning

Beskrivning av risk

Risk för att pedagogiska digitala system används utan att vara informationsklassade och har godkända personuppgiftsbiträdesavtal på grund av avsaknad av vitlistningsprocess vilket kan leda till att dataskyddslagstiftning ej efterlevs.

Kommentar

De senaste åren har gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen (GVF) och dess verksamheter införskaffat så kallade digitala lärresurser utan att i tillräcklig utsträckning beakta informationssäkerhet och dataskydd. I nuläget har förvaltningen inte kunnat säkerställa att samtliga digitala lärresurserna (digitala tjänster eller appar för pedagogisk syfte) gått igenom vitlistningsprocessen, vilket innebär att det finns brister kring granskningar av godtagbart pedagogiskt syfte, behandling av personuppgifter och om personuppgiftsbiträdesavtal behöver tecknas.

För att förbättra hanteringen arbetar förvaltningen aktivt med vitlistningsprocessen. Dels har förvaltningen fått möjlighet att utgå från grundskoleförvaltningens (GRF) framtagna plattform för vitlistning. Det innebär dels tidsvinster för arbetet med vitlistningsprocessen, dels möjligheter

för lärande mellan förvaltningarna. För elever som går vidare från GrF till GVF stärks möjligheten att möta motsvarande digitala verktyg och digitalt stöd. Ett konsultföretag bygger under våren 2023 GVFs vitlistningsplattform med GrFs plattform som bas. De digitala resurser som används inom verksamheten kommer därefter att granskas utifrån en prioriteringsordning, som kommer att fastställas under våren. Genom granskningen inom vitlistningsprocessen synliggörs också vilka åtgärder som därefter behöver vidtas för att säkerställa informationssäkerhet och dataskydd.

Ansvariga

Elena Zukauskaitė Avdelningschef

Anneli Schwartz Förvaltningschef